YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

18 päivänä toukokuuta 2006 *

Asiassa C-221/04,

jossa on kyse EY 226 artiklaan perustuvasta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevasta kanteesta, joka on nostettu 27.5.2004,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään G. Valero Jordana ja M. van Beek, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Espanjan kuningaskunta, asiamiehenään F. Díez Moreno, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: espanja.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. W. A. Timmermans sekä tuomarit J. Makarczyk, R. Schintgen, P. Kūris (esittelevä tuomari) ja G. Arestis,

julkisasiamies: J. Kokott,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies M. Ferreira,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 1.12.2005 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 15.12.2005 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio vaatii kanteellaan Euroopan yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Espanjan kuningaskunta ei ole noudattanut luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21 päivänä toukokuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY (EYVL L 206, s. 7; jäljempänä direktiivi) 12 artiklan 1 kohdan ja liitteen VI mukaisia velvoitteitaan, koska Kastilian ja Leonin viranomaiset ovat antaneet luvan ansalankojen asettamiseen eri yksityisille metsästysalueille.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

2 Direktiivin tavoitteena on sen 2 artiklan 1 kohdan mukaan "edistää luonnon monimuotoisuuden säilymistä suojelemalla luontotyyppejä ja luonnonvaraista eläimistöä ja kasvistoa jäsenvaltioiden sillä Euroopassa olevalla alueella, jossa perustamissopimusta sovelletaan".

3 Direktiivin 12 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet liitteessä IV olevassa a kohdassa olevia eläinlajeja koskevan tiukan suojelujärjestelmän käyttöönottamiseksi niiden luontaisella levinneisyysalueella ja kiellettävä:

a) kaikki näiden lajien yksilöitä koskeva tahallinen pyydystäminen tai tappaminen luonnossa;

_ _"

4 Direktiivin liitteessä IV, jonka otsikkona on "Yhteisön tärkeinä pitämät eläin- ja kasvilajit, jotka edellyttävät tiukkaa suojelua", olevassa a kohdassa "Eläimet" mainitaan Lutra lutra (jäljempänä saukko).

5 Direktiivin liitteessä VI, jonka otsikkona on "Kielletyt pyynti- ja tappomenetelmät ja -välineet sekä kuljetusvälineet", olevassa a kohdassa "Valikoimattomat menetelmät" mainitaan nisäkkäiden osalta "toiminnaltaan tai käyttötavaltaan valikoimattomat loukut".

6 Direktiivin 15 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Liitteessä V olevassa a kohdassa lueteltuj[a] luonnonvaraisia eläinlajeja pyydystettäessä tai tapettaessa sekä sovellettaessa 16 artiklan mukaisesti poikkeuksia liitteessä IV olevassa a kohdassa lueteltujen lajien luonnosta ottamiseen, pyydystämiseen tai tappamiseen, jäsenvaltioiden on kiellettävä kaikkien valikoimattomien keinojen käyttö, jotka saattavat aiheuttaa lajin kantojen paikallisen häviämisen tai merkittävää häiriötä niille ja erityisesti:

a) liitteessä VI olevassa a kohdassa lueteltujen pyydystämis- ja tappamiskeinojen käyttäminen

_ _"

7 Direktiivin 16 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole ja jollei poikkeus haittaa kyseisten lajien kantojen suotuisan suojelun tason säilyttämistä niiden luontaisella levinneisyys-

alueella, jäsenvaltiot voivat poiketa 12, 13 ja 14 artiklan ja 15 artiklan a ja b alakohdan säännöksistä:

– –

b) erityisen merkittävien vahinkojen ehkäisemiseksi, jotka koskevat viljelmiä, karjankasvatusta, metsiä, kalataloutta sekä vesistöjä ja muuta omaisuutta;

– –"

Tosiseikat ja oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely

8 Vuonna 2000 rekisteröidyn kantelun jälkeen komissio osoitti 19.4.2001 Espanjan kuningaskunnalle virallisen huomautuksen, jossa se väitti, että tämä jäsenvaltio ei ollut noudattanut direktiivin 12 artiklan ja liitteen VI mukaisia velvoitteitaan, koska se oli antanut luvan ansalankojen asettamiseen metsästysalueelle, jolla esiintyy tiettyjä direktiivin liitteissä II ja IV mainittuja eläinlajeja. Espanjalaisviranomaiset vastasivat 29.6.2001 päivätyllä yksityiskohtaisella kirjeellä.

9 Koska komissio oli saanut vuonna 2001 kaksi uutta kantelua, jotka koskivat lupia ansalankojen asettamiseen, se osoitti 21.12.2001 täydentävän virallisen huomautuksen espanjalaisviranomaisille, jotka vastasivat 25.2.2002 päivätyllä kirjeellä.

10 Koska komissio katsoi, että direktiivin noudattamatta jättämiset jatkuivat, se osoitti 3.4.2003 Espanjan kuningaskunnalle perustellun lausunnon, joka koski sitä, että espanjalaisviranomaiset olivat myöntäneet lupia asettaa eri metsästysalueille ansalankoja, mikä ei ole valikoiva pyyntikeino. Se kehotti tätä jäsenvaltiota toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet kyseisen lausunnon noudattamiseksi kahden kuukauden kuluessa sen vastaanottamisesta.

11 Espanjan hallitus väitti 15.7.2003 päivätyssä vastauksessaan, että komissio oli rikkonut EY 226 artiklan määräyksiä, koska se oli maininnut perustellussa lausunnossa 13.12.2002 myönnetyn luvan, jota ei ollut mainittu ensimmäisessä virallisessa huomautuksessa eikä täydentävässä virallisessa huomautuksessa. Kyseinen hallitus kiisti lisäksi uudelleen komission väitteet.

12 Koska komissio katsoi, että Espanjan kuningaskunta ei edelleenkään noudattanut tiettyjä direktiiviin perustuvia velvoitteitaan, se nosti käsiteltävänä olevan kanteen.

13 Kanne koskee kolmea Kastilian ja Leonin viranomaisten 10.1.2000, 24.5.2001 ja 13.12.2002 myöntämää lupaa (jäljempänä riidanalaiset luvat) käyttää ansalankoja ketunmetsästyksessä. Riidanalaiset luvat koskevat kahta metsästysaluetta (jäljempänä asianomaiset alueet) eli aluetta AV-10.198, joka sijaitsee Mediana de la Voltoyan kunnan alueella Ávilan maakunnassa ja jota 24.5.2001 myönnetty lupa koskee, ja aluetta SA-10.328, joka sijaitsee Aldeanueva de la Sierran kunnan alueella Salamancan maakunnassa ja jota 10.1.2000 ja 13.12.2002 myönnetyt luvat koskevat.

Kanteen tutkittavaksi ottaminen

14 Espanjan hallitus esittää kaksi oikeudenkäyntiväitettä. Ensimmäinen koskee kanteen kohteen muuttamista ja toissijaisesti sen epätäsmällisyyttä ja toinen kanteen riittämättömiä perusteluja.

Kanteen kohteen muuttamista koskeva oikeudenkäyntiväite

15 Espanjan hallitus väittää ensisijaisesti, että komissio on muuttanut kanteen kohdetta sen nostamisen jälkeen väittämällä, että direktiivi on pantu virheellisesti täytäntöön, vaikka aikaisemmassa kirjeenvaihdossa se oli tyytynyt moittimaan Espanjan kuningaskuntaa direktiivin rikkomisesta riidanalaisten lupien myöntämisen vuoksi.

16 Komission mukaan väite on virheellinen, koska jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen ainoana tarkoituksena on kyseisten lupien riitauttaminen.

17 Asiakirja-aineistosta ilmenee, että direktiivin virheellistä täytäntöönpanoa koskeva näkemystenvaihto perustuu Espanjan hallituksen vastineessaan omaksumaan kantaan, jonka mukaan riidanalaiset luvat voidaan oikeuttaa direktiivissä säädetyin poikkeuksin.

18 On todettava, että käsiteltävänä olevan kanteen kohteena ei ole tämän direktiivin mahdollinen virheellinen saattaminen osaksi Espanjan oikeusjärjestystä vaan direktiivin väitetty rikkominen riidanalaisten lupien myöntämisen vuoksi. Näin ollen tämä oikeudenkäyntiväite, sellaisena kuin se on ensisijaisesti esitetty, on hylättävä.

19 Espanjan hallitus väittää toissijaisesti, että komissio ei täsmentänyt riittävästi kanteen kohdetta. Kyseinen hallitus esittää tämän osalta viisi väitettä.

20 Ensimmäisessä väitteessään Espanjan hallitus vastustaa sitä, että kannekirjelmän kohdetta on sen mukaan laajennettu 24.5.2001 ja 13.12.2002 myönnettyihin lupiin. Se väittää ensinnäkin, että toimivaltaiset viranomaiset peruuttivat 24.5.2001 myönnetyn luvan 29.5.2001, minkä vuoksi sillä ei ole oikeusvoimaa eikä oikeudellista merkitystä. Se väittää toiseksi, että 13.12.2002 annettu lupa mainittiin ensimmäistä kertaa perustellussa lausunnossa, joten kyseisellä hallituksella ei ollut mahdollisuutta esittää huomautuksia asiasta.

21 Komissio vastaa ensinnäkin, että Espanjan hallitus ei ole näyttänyt toteen, että 24.5.2001 myönnetty lupa on peruutettu. Komission mukaan tämä lupa osoittaa sellaisen hallinnollisen käytännön jatkumisen, jossa myönnetään lupia ansalankojen avulla tapahtuvaan pyyntiin metsästysalueilla, joilla saukko esiintyy, minkä vuoksi se on otettava huomioon, vaikka se myönnettiin ainoastaan hyvin lyhyeksi ajaksi. Komissio väittää 13.12.2002 myönnetyn luvan osalta, että sitä anottiin ja se myönnettiin jatkona 10.1.2000 myönnetylle luvalle.

22 On muistutettava, että EY 226 artiklan toisen kohdan sanamuodosta itsestään seuraa, että komissio voi nostaa yhteisöjen tuomioistuimessa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen vain, jos jäsenvaltio, jota asia koskee, ei ole noudattanut perusteltua lausuntoa komission asettamassa määräajassa (ks. mm. asia C-362/90, komissio v. Italia, tuomio 31.3.1992, Kok. 1992, s. I-2353, 9 kohta ja asia C-525/03, komissio v. Italia, tuomio 27.10.2005, Kok. 2005, s. I-9405, 13 kohta).

23 Lisäksi vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kun arvioidaan sitä, onko jäsenvaltio jättänyt noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan, on otettava huomioon jäsenvaltion tilanne sellaisena kuin se oli komission perustellussa lausunnossa asettaman

määräajan päättyessä (ks. mm. em. asia komissio v. Italia, tuomio 31.3.1992, 10 kohta; asia C-173/01, komissio v. Kreikka, tuomio 4.7.2002, Kok. 2002, s. I-6129, 7 kohta; asia C-114/02, komissio v. Ranska, tuomio 10.4.2003, Kok. 2003, s. I-3783, 9 kohta ja em. asia komissio v. Italia, tuomio 27.10.2005, 14 kohta).

24 Käsiteltävänä olevassa asiassa on ilmeistä, että 24.5.2001 myönnetty lupa myönnettiin rajoitetuksi ajaksi, joka päättyi 15.6.2001, eli kauan ennen perustellun lausunnon lähettämistä.

25 Ei kuitenkaan ole osoitettu, että luvalla oli oikeusvaikutuksia perustellussa lausunnossa vahvistetun määräajan päättymisen jälkeen.

26 Tästä seuraa, että kanne on jätettävä tutkimatta sikäli kuin se koskee 24.5.2001 myönnettyä lupaa.

27 Sen luvan osalta, joka myönnettiin 13.12.2002, on todettava, että sillä jatkettiin 10.1.2000 myönnettyä lupaa.

28 Tämän osalta on muistutettava, että yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan oikeusriidan kohde voi ulottua perustellun lausunnon jälkeisiin tosiseikkoihin, jos ne ovat samanluonteisia ja osa samaa toimintaa kuin kyseisessä lausunnossa tarkoitetut tosiseikat (ks. vastaavasti asia 42/82, komissio v. Ranska, tuomio 22.3.1983, Kok. 1983, s. 1013, Kok. Ep. VII, s. 103, 20 kohta ja asia 113/86, komissio v. Italia, tuomio 4.2.1988, Kok. 1988, s. 607, 11 kohta).

29 Käsiteltävänä olevassa asiassa on todettava, että 13.12.2002 myönnetty lupa on samanluonteinen kuin 10.1.2000 myönnetty lupa, jota se täsmentää ansalankojen käyttötapojen ja asettamisen osalta, eikä se muuta 10.1.2000 myönnetyn luvan merkitystä tai laajuutta, ja että näiden kahden luvan myöntäminen on osa samaa toimintaa. Näin ollen se, että komissio mainitsi 13.12.2002 myönnetyn luvan esimerkkinä perustellussa lausunnossa ja että se toistetaan kannekirjelmässä, ei poista Espanjan kuningaskunnalta EY 226 artiklassa myönnettyjä oikeuksia. Kyseinen lupa sisältyy näin ollen säännönmukaisesti kanteen kohteeseen.

30 Espanjan hallitus väittää toiseksi, että komissio ei ole täsmentänyt velvoitteita, jotka Espanjan kuningaskunta on sen mukaan jättänyt noudattamatta.

31 Komission kannekirjelmästä ilmenee kuitenkin selvästi, että komissio väittää Espanjan kuningaskunnan laiminlyöneen direktiivin 12 artiklan 1 kohdan a alakohtaan ja liitteeseen VI perustuvia konkreettisia velvoitteita, joihin kuuluvat yhtäältä velvoite ottaa käyttöön tämän direktiivin liitteessä IV olevassa a kohdassa mainittujen eläinlajien, joihin saukko kuuluu, tiukka suojelujärjestelmä, jossa kielletään kaikenlainen tahallinen pyydystäminen tai tappaminen, ja toisaalta velvoite kieltää toiminnaltaan tai käyttötavaltaan valikoimattomat pyynti- ja tappomenetelmät. Espanjan kuningaskunta oli näin ollen tietoinen velvoitteista, joiden noudattamatta jättämisestä sitä moititaan.

32 Kolmannella ja neljännellä väitteellään Espanjan hallitus moittii komissiota jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen kohteen rajaamisesta. Espanjan hallituksen mukaan komissio mainitsi oikeudenkäyntiä edeltäneen menettelyn aikana saukon suojelun ohella viiden muun eläinlajin suojelun ja joukon pyyntivälineitä eikä pelkästään ansalangat.

33 On muistutettava, kuten komissio perustellusti toteaa, että yhteisöjen tuomioistuin on jo katsonut, että oikeudenkäynnin kohdetta on mahdollisuus rajata oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn aikana (ks. vastaavasti mm. asia C-279/94, komissio v. Italia, tuomio 16.9.1997, Kok. 1997, s. I-4743, 24 ja 25 kohta; asia C-52/00, komissio v. Ranska, tuomio 25.4.2002, Kok. 2002, s. I-3827, 44 kohta; asia C-139/00, komissio v. Espanja, tuomio 11.7.2002, Kok. 2002, s. I-6407, 18 ja 19 kohta ja asia C-433/03, komissio v. Saksa, tuomio 14.7.2005, Kok. 2005, s. I-6985, 28 kohta). Komissio saattoi näin ollen kannekirjelmässään rajata väitettyjen jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisten kohdetta yhteen lajeista, jotka oli mainittu oikeudenkäyntiä edeltäneen menettelyn aikana, sekä ainoastaan yhteen pyyntikeinoon.

34 Espanjan hallitus väittää viidenneksi, että komissio käytti oikeudenkäyntiä edeltänyttä menettelyä keinona jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen progressiiviseen perustelemiseen. Tällainen menettely merkitsee kuitenkin oikeusvarmuuden periaatteen ja puolustautumista koskevien perusoikeuksien noudattamisen periaatteen loukkaamista.

35 Komissio katsoo, että tällä väitteellä vedotaan yhtäältä kanteen kohteen rajaamiseen ja toisaalta siihen, että virallisessa huomautuksessa ei esitetty riittäviä seikkoja jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn aloittamisen perustelemiseksi.

36 Tämän osalta tällaisilla seikoilla ei kuitenkaan voida asettaa kanteen tutkittavaksi ottamista kyseenalaiseksi. Komissio saattoi yhtäältä rajata oikeudenkäynnin kohdetta oikeudenkäyntiä edeltäneen menettelyn aikana, kuten tämän tuomion 33 kohdassa muistutettiin. Toisaalta yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä on todettu, että oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn tarkoituksena on antaa asianomaiselle valtiolle yhtäältä tilaisuus täyttää yhteisön oikeuden mukaiset velvoitteensa ja toisaalta tilaisuus puolustautua asianmukaisesti komission esittämiä väitteitä vastaan (ks. asia C-117/02, komissio v. Portugali, tuomio 29.4.2004, Kok. 2004, s. I-5517, 53 kohta). Lisäksi virallista huomautusta eivät koske yhtä tiukat täsmällisyysvaatimukset kuin perusteltua lausuntoa, koska virallinen huomautus voi olla vain

alustava, suppea esitys väitteistä (ks. vastaavasti em. asia komissio v. Italia, tuomio 16.9.1997, 15 kohta).

37 Kuten julkisasiamies totesi ratkaisuehdotuksensa 24 kohdassa, vaikka on totta, että virallisen huomautuksen tarkoituksena on oikeusriidan kohteen rajaaminen, komission on yksilöitävä täsmällisesti perustellussa lausunnossa ne väitteet, joihin se on jo yleisemmin vedonnut virallisessa huomautuksessa. Tämä ei kuitenkaan estä rajaamasta oikeusriidan kohdetta eikä laajentamasta sitä sellaisiin myöhempiin toimiin, jotka vastaavat olennaisilta osiltaan virallisessa huomautuksessa mainittuja toimia.

Kanteen riittämättömiä perusteluja koskeva oikeudenkäyntiväite

38 Toinen Espanjan hallituksen esittämä oikeudenkäyntiväite perustuu yhtäältä yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 38 artiklan 1 kohdan c alakohdan rikkomiseen ja toisaalta kannekirjelmän perustelujen riittämättömyyteen sekä näytön puuttumiseen väitetyistä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisistä.

39 Ensimmäisen seikan osalta on todettava, että kannekirjelmä täyttää vaatimukset, jotka määritellään yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 38 artiklan ensimmäisen kohdan c alakohdassa oikeudenkäynnin kohteen ja kanneperusteiden yhteenvedon osalta.

40 Toisen seikan osalta on todettava, kuten komissio mainitsee, että täten muotoiltu väite liittyy kanteen pääasian tutkimiseen. Tästä seuraa, että tämä oikeudenkäyntiväite on hylättävä.

41 Edellä esitetyn perusteella on todettava, että kannetta ei voida ottaa tutkittavaksi sikäli kuin se perustuu 24.5.2001 myönnettyyn lupaan, joka koskee Mediana de la Voltoyan kunnan alueella Ávilan maakunnassa sijaitsevaa metsästysaluetta AV-10.198, ja se otetaan tutkittavaksi muilta osin.

Kanteen tutkiminen

42 On näin ollen tutkittava, myönsivätkö espanjalaisviranomaiset 13.12.2002 myönnetyn luvan (jäljempänä riidanalainen lupa), joka koskee Aldeanueva de la Sierrassa Salamancan maakunnassa sijaitsevaa metsästysaluetta SA-10.328 (jäljempänä asianomainen alue), direktiivin vastaisesti.

43 Komissio esittää kaksi väitettä kanteensa tueksi. Ensinnäkin lupa käyttää ansalankoja asianomaisella alueella merkitsee sen mukaan saukon tahallista pyydystämistä tai tappamista direktiivin 12 artiklan 1 kohdan a alakohdan vastaisesti. Komissio väittää toiseksi, että Espanjan kuningaskunta on myös rikkonut direktiivin liitteessä VI olevan a kohdan säännöksiä, koska kyseinen lupa koskee toiminnaltaan ja käyttötavaltaan valikoimatonta pyyntikeinoa.

Direktiivin liitteessä VI olevan a kohdan rikkomista koskeva väite

44 Toisella väitteellään, jota on tutkittava ensiksi, komissio väittää, että lupa käyttää ansalankoja rikkoo direktiivin liitteessä VI olevaa a kohtaa, koska kyseessä on toiminnaltaan ja käyttötavaltaan valikoimaton pyyntikeino.

45 Direktiivistä ilmenee, että sen liitteessä VI olevassa a kohdassa luetellut pyynti- ja tappomenetelmät ja -välineet on kielletty ainoastaan direktiivin 15 artiklassa, joka on ainoa artikla, jossa viitataan kyseiseen liitteeseen, tarkoitetuissa tapauksissa.

46 Tästä säännöksestä ilmenee, että tämän direktiivin liitteessä V olevassa a kohdassa mainittuja luonnonvaraisia eläinlajeja pyydystettäessä tai tapettaessa sekä sovellettaessa 16 artiklan mukaisesti poikkeuksia liitteessä IV olevassa a kohdassa lueteltujen lajien luonnosta ottamiseen, pyydystämiseen tai tappamiseen, valikoimattomien keinojen ja erityisesti direktiivin liitteessä VI olevassa a kohdassa mainittujen keinojen käyttö on kielletty.

47 On huomattava, että riidanalainen lupa myönnettiin ketunmetsästykseen, ja kettu on eläinlaji, joka ei esiinny direktiivin liitteessä IV olevassa a kohdassa eikä sen liitteessä V olevassa a kohdassa. Tästä seuraa, että valikoimattomien pyyntikeinojen kieltämiseen ei tässä asiassa voida vedota espanjalaisviranomaisia vastaan. Direktiivin liitteessä VI olevan a kohdan rikkomista koskeva väite on siis hylättävä.

Direktiivin 12 artiklan 1 kohdan a alakohdan rikkomista koskeva väite

48 On muistutettava, että direktiivin 12 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet liitteessä IV olevassa a kohdassa olevia eläinlajeja koskevan tiukan suojelujärjestelmän käyttöön ottamiseksi niiden luontaisella levinneisyysalueella. Tässä järjestelmässä on tämän säännöksen mukaan kiellettävä kaikki tarkoitettujen lajien tahallinen pyydystäminen tai tappaminen.

49 Komission esittämän väitteen tutkimiseksi on yhtäältä selvitettävä, esiintyykö saukko asianomaisella alueella, ja toisaalta määritettävä edellytykset, joiden täyttyessä tämän lajin pyydystäminen tai tappaminen on tahallista.

Saukon esiintyminen asianomaisella alueella

– Asianosaisten lausumat

50 Komissio väittää ensiksi, että Espanja hallitus myönsi vastauksessaan perusteltuun lausuntoon, että saukkoja esiintyy asianomaisella alueella, koska se totesi tässä vastauksessa, että saukkoja voidaan tavata lähes koko Kastilian ja Leonin alueella.

51 Toiseksi tämä esiintyminen vahvistetaan komission mukaan tieteellisiä tietoja koskevissa Natura 2000 -lomakkeissa, jotka Espanjan kuningaskunta on toimittanut komissiolle Quilamasin (Salamanca) ja Encinares de los ríos Adaja y Voltoyan (Ávila) alueiden osalta, koska Quilamasin alue sijaitsee asianomaisen alueen vieressä.

52 Kolmanneksi tämän alueen halki virtaa saukon elinympäristölle välttämättömiä jokia.

53 Lopuksi saukon tilannetta Espanjassa koskeva erikoistutkimus vahvistaa komission mukaan niin ikään tämän lajin esiintymisen asianomaisella alueella.

54 Kaikki nämä seikat huomioon ottaen komissio katsoo, että jos Espanjan hallituksen mukaan tällä alueella ei esiinny saukkoja, sen on osoitettava tämä esittämällä tekninen tutkimus, joka on tehty alueella.

55 Espanjan hallitus väittää, että asianomaisella alueella ei esiinny saukkoja. Se vastaa komission esittämään ensimmäiseen seikkaan ja huomauttaa, että sen myöntäminen, että tietty eläinlaji esiintyy alueella, ei merkitse sitä, että tämä laji eläisi kaikilla tämän alueen elinympäristöillä.

56 Kyseinen hallitus korostaa myös, että joet ovat välttämättömiä saukon elinympäristölle, mutta asianomainen alue ei ole rannikkoalue eikä jokeen rajoittuva alue. Se lisää, että tämän alueen halkovat joet ja purot ovat kausiluonteisia, koska ne ovat alttiina kuivumiselle kesäisin.

57 Espanjan hallituksen mukaan komission esittämä erikoistutkimus vahvistaa niin ikään saukon puuttumisen asianomaiselta alueelta.

58 Espanjan hallitus katsoo lopuksi, että on ainoastaan mahdollista, että kyseisellä alueella esiintyy saukkoja, ja että komissio ei ole osoittanut, että niitä esiintyy siellä, koska sillä ei ole esittää välittömiä todisteita, joihin kuuluisi esimerkiksi tämän lajin yksilöiden pyynti, eikä aihetodisteita, joihin kuuluisi esimerkiksi niiden jälkien esiintyminen.

– Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

59 On muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 226 artiklan nojalla aloitetussa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevassa menettelyssä komission on osoitettava väitetty jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen eikä se voi tukeutua minkäänlaisiin olettamiin (ks. vastaavasti mm. asia 96/81, komissio v. Alankomaat, tuomio 25.5.1982, Kok. 1982, s. 1791, 6 kohta; asia C-194/01, komissio v. Itävalta, tuomio 29.4.2004, Kok. 2004, s. I-4579, 34 kohta ja asia C-6/04, komissio v. Yhdistynyt kuningaskunta, tuomio 20.10.2005, Kok. 2005, s. I-9017, 75 kohta).

60 Tieteellisiä tietoja koskevien Natura 2000 -lomakkeiden osalta on todettava, kuten julkisasiamies tekee ratkaisuehdotuksensa 71 kohdassa, että ne kattavat Quilamasin alueen, jonka pinta-ala on yli 10 000 hehtaaria. On totta, että asianomainen alue sijaitsee tämän alueen välittömässä läheisyydessä sen luoteispuolella. On kuitenkin kiistatonta, että kyseisen alueen tärkeimmät joet ja erityisesti Arroyo de las Quilamas virtaavat kaakkoon ja useita satoja metrejä korkea tunturijono erottaa ne asianomaisesta alueesta. On näin ollen varsin epätodennäköistä, että Quilamasin alueen vesistöissä elävästä populaatiosta peräisin olevat saukot siirtyisivät asianomaiselle alueelle.

61 Lisäksi kuten Espanjan hallitus on todennut, vaikka joet ovat välttämättömiä saukon elinympäristölle, asianomaisen alueen halkovat tai sen läheisyydessä virtaavat joet ovat kausiluonteisia, mitä komissio ei ole kiistänyt.

62 Lopuksi on todettava, että komission esittämä erikoistutkimus sisältää ristiriitaisia tietoja, joten sen perusteella ei voida saada varmuutta saukon esiintymisestä asianomaisella alueella.

63 Edellä esitetyn perusteella komissio ei ole esittänyt oikeudellisesti riittävällä tavalla näyttöä saukon esiintymisestä asianomaisella alueella, koska esitetyt seikat osoittavat enintään tällaisen esiintymisen mahdollisuuden.

Saukonpyynnin tahallisuus

– Asianosaisten lausumat

64 Komissio väittää, että saukonpyyntiä ei voida pitää tahattomana ja että näin ollen direktiivin 12 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetty tahallisuuden edellytys täyttyy, kun espanjalaisviranomaiset antavat alueella ketunmetsästystarkoituksessa luvan saukkoja mahdollisesti vahingoittavan valikoimattoman pyyntikeinon käyttämiseen, vaikka ne tietävät, että kyseisellä alueella esiintyy saukkoja.

65 Näin ollen koska Espanjan kuningaskunta myönsi riidanalaisen luvan, se ei komission mukaan noudattanut direktiivin 12 artiklan 1 kohdan a alakohtaan perustuvaa velvoitetaan estää saukolle aiheutuvat kielteiset vaikutukset, ja se aiheutti vaaran tämä lajin yksilöiden tahallisesta pyydystämisestä.

66 Espanjan hallitus vastaa, että riidanalainen lupa myönnettiin ketun- eikä saukonmetsästykseen. Se myöntää, että tällä voi olla välillinen vaikutus saukkoon, jos tämä laji esiintyy asianomaisella alueella, mitä ei kuitenkaan ole osoitettu.

67 Kyseinen hallitus katsoo myös, että ansalanka on valikoiva pyyntikeino sekä toiminnaltaan, koska langassa olevalla pidäkkeellä voidaan välttää pyydystetyn eläimen kuolema, että riidanalaisessa luvassa asetettujen käyttötapojen osalta, joihin kuuluu esimerkiksi ansalankojen päivittäiskontrolli, vaatimus vapauttaa välittömästi kaikki pyydystetyt eläimet, joita kyseinen lupa ei koske, ja lankojen täsmälliset asettamistavat.

– Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

68 Direktiivin 12 artiklan 1 kohdan a alakohdan säännöksistä ilmenee, että jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet tämän direktiivin liitteessä IV olevassa a kohdassa olevia eläinlajeja koskevan tiukan suojelujärjestelmän käyttöön ottamiseksi niiden luontaisella levinneisyysalueella ja kiellettävä kaikki niiden tahallinen pyydystäminen tai tappaminen.

69 Tässä säännöksessä säädetyn tahallisuuden edellytyksen osalta sen eri kieliversioiden perusteella tahallisuus viittaa sekä suojeltujen eläinlajien pyydystämiseen että tappamiseen.

70 On lisäksi muistutettava, että yhteisöjen tuomioistuin on määritellyt direktiivin 12 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun tahallisen häiritsemisen siten, että siihen kuuluu esimerkiksi kevytmoottoripyöräliikenne hiekkarannalla suojeltujen merikilpikonnien pesien esiintymistä alueella koskevista varoituksista huolimatta sekä polkuveneiden ja pienveneiden esiintyminen kyseisten hiekkarantojen merialueilla, ja katsonut, että jäsenvaltio ei ole noudattanut direktiivin 12 artiklan 1 kohdan b ja d alakohdan mukaisia velvoitteitaan, kun se ei ole toteuttanut tarvittavia konkreettisia toimenpiteitä yhtäältä sen välttämiseksi, että kyseistä eläinlajia häiritään tahallisesti lisääntymisaikana, ja toisaalta sen välttämiseksi, että

sen lisääntymisalueita heikennetään tai hävitetään (ks. asia C-103/00, komissio v. Kreikka, tuomio 30.1.2002, Kok. 2002, s. I-1147, 36 ja 39 kohta sekä julkisasiamies Léger'n tässä asiassa antaman ratkaisuehdotuksen 57 kohta).

71 Jotta direktiivin 12 artiklan 1 kohdan a alakohdassa esiintyvä tahallisuuden edellytys täyttyy, on osoitettava, että tekijä on tavoitellut suojellun eläinlajin yksilön pyydystämistä tai tappamista tai ainakin hyväksynyt tällaisen pyydystämisen tai tappamisen mahdollisuuden.

72 On kuitenkin kiistatonta, että riidanalainen lupa koski ketunmetsästystä. Näin ollen itse luvalla ei pyritä sallimaan saukonpyyntiä.

73 On lisäksi muistutettava, että saukon esiintymistä asianomaisella alueella ei ole osoitettu, joten ei myöskään ole osoitettu, että espanjalaisviranomaiset olisivat ketunmetsästysluvan myöntäessään tienneet, että ne vaaransivat saukon olemassaolon.

74 On siis katsottava, että suojellun eläinlajin yksilön pyydystämisen tai tappamisen tahallisuutta koskevan edellytyksen täyttymiseksi vaadittuja seikkoja, sellaisina kuin ne määritellään tämän tuomion 71 kohdassa, ei ole osoitettu tässä asiassa.

75 Komission kanne on näin ollen hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

76 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska Espanjan kuningaskunta on vaatinut, että komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, ja koska komissio on hävinnyt asian, komissio on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) Euroopan yhteisöjen komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Allekirjoitukset